

DUNÁNTÚLI HARANGSZÓ

„Ma, ha az ő szavát halljátok, ne keményítsétek meg a szíveteket.”

2011. április

- Zsid 3, 7-8 -

A Nyugati (Dunántúli) Evangélikus Egyházkerület lapja

Takács Eszter (ev. lelkész, Bőrcs, Óttevény)

A hónap igéje: „Virrasszatok, és imádkozzatok, hogy kísértésbe ne esetek: a lélek ugyan kész, de a test erőtlén.” (Mt 26,41)

Magyarország első gyermek-hospice-házát Pécssett adták át nemrég, 2011 februárjában. A Dóri Ház nevű intézmény az engedélyezési eljárást követően ősztől működik majd, egyszerre öt gyermeknek és családtagjaiknak nyitva ki kapuit, hogy együtt készüljenek az elválásra. Ez az öt gyógyíthatatlan gyermek zavartalanul töltheti együtt élete utolsó napjait, óráit szeretteivel. Nem úgy, mint a tizenhét évesen rákban meghalt kislány, akiről a házat elnevezték. Ő és édesanyja a klinikán családjuk nélkül kellett, hogy „végigcsinálja” Dóri életének utolsó pár hónapját.

Az építető alapítvány tagjai nagyon is értették a virrasztás fontosságát. Tudták, hogy nagy segítség a haldoklónak és családjának, ha nem idegen klinikai környezetben, elszeparálva, hanem a *családi körben együtt tölthetik a hátralévő időt*. Olyan segítőkkel körülvéve, akikkel bármikor meg lehet osztani a félelmeket, az elvesztés fájdalmát.

Amikor a magyar nyelv virrasztásról beszél, akkor elsősorban a régi szokásra, a felravatalozott halott temetésig való éjszakai őrzésére gondol. Ennek az egész rokonságot, szomszédokat, ismer-

rősöket is érintő társadalmi eseménynek részben a halott tisztelete, részben a tőle való félelem volt az oka. Az esti munkák után a halott mellett énekeltek, imádkoztak, sírtak, beszélgettek, így véve búcsút, és így tisztelegve a halott és a halál előtt, mely a testi funkciók leállásával még csak kezdetét vette.

Az egy vagy két éjszakán át való virrasztás, a közvetlen érintkezés a halottal, a találkozás a halállal fokozta a fájdalmat, de a gyászt magát megkönnyítette. A lélek hamarabb gyógyult, mert szembenézve a halállal megtanultak együtt élni vele.

A fentiek jutottak eszembe Jézusnak Péterhez és Zebedeus fiaihoz intézett szavai nyomán: „Virrasszatok, és imádkozzatok, hogy kísértésbe ne esetek: a lélek ugyan kész, de a test erőtlén.” Hordozzátok velem közelgő halálotomat virrasztásban és imádsággal. Hisz a családom vagytok, a tanítványaim. Legyetek mellettem, könyörögjétek értem. Pedig Jézus tudta, hogy ez túl nagy kérés, meghaladja az erejüket. Hisz röviddel azelőtt maga mondja Péternek: még ezen az éjszakán háromszor tagadsz meg engem. De talán *erőt*

merített abból, hogy ott voltak a közelében ezen az órán.

Jézus készült a halálára. A halálára készült. Betániában, a szomorúság házában egy asszony drága kenettel kent meg fejét, hogy temetésére készítse elő (Mt 26,12). A magyar fordítás a virrasztás szót használja. Az eredeti görög szóban azonban benne rejlik az is: *legyetek éberek!* Ez több annál, mint hogy ne aludjatok. Így mondanám: *legyetek tudatában a halandóságotoknak, amikor a halálomra néztek.*

Bár Jézus kezdettől fogva ismerte az Atya rá szabott tervét, ott a Gecsemáné-kertben mégis kísértésbe esik. „Atyám, ha lehetséges, távozzék el tőlem ez a pohár ...” (Mt 26,39). Mert más valamit elképzelni, és más a megvalósulásával szembesülni. Jézus megállt a kísértésben, de nem kerülte el őt sem. Szemébe nézett a halálnak, és arra, aki azon túl van. Így kapcsolódott össze vele, és erőt merített belőle.

Az embert is megkísérli, hogy úgy éljen, mintha nem létezne a halál, sőt mintha maga dönthetne betegségében gyógyulása vagy halála felől.

Virrasszatok! Legyetek tudatában a halálomnak – mondja Jézus – és ugyanakkor halandóságotoknak. Épp, mint a ravatálnál állók. Aki szembe tud nézni mulandóságával, az a fennmaradó időt ajándéknak tekinti.

Adjon bennünket az Atya a Fiúnak (Mt 11,25-27), hogy megismerjük őt, és halála és feltámadása árán el tudjuk fogadni az élet ajándékát!

A Nyugati (Dunántúli) Evangélikus Egyházkerület főbb információi, eseménye

**Az Úr szeretetével
tele van a Föld**
(Zsolt 33,5)

**Gusztáv Adolf
Vasi Hálaadó Nap**

Répcelak, 2011. május 8.
Mészárosfalva Dominus vasinája

**Szeretettel várjuk
testvéreinket!**

„Gyülekezeti utca”

10.00	– Ünnepi istentisztelet (Liptó, Kőrös, Hévíz, János püspök)
11.30	– Lecker csodás élményes istentisztelet: Menedék László által vez.
12.00-12.20	– Ének az istentisztelet után
13.30-14.30	– „Stabilis, ha turbis” – Benczék Sándorral együtt a Mészárosfalvi Rózsák
14.30-15.00	– Az Istentisztelet utáni közös ebédes-munkács
15.00-16.00	– Menedék Csaba szociális munkás előadása a névadásról
16.00-17.00	– Gyülekezeti koncert (Farkas, Erkel, Kodály, Bartók, Liszt) a Magyarországi Evangélikusok Központi Zenekari Együttesével
17.00-18.00	– „Magyarok magyarságát” – Békési evangélikus kórus előadása a Magyarországi Evangélikusok Központi Zenekari Együttesével
18.00	– Istentisztelet a szociális munkács

Veres Gábor szobrászművész
Szobrászati műhelye az Istentisztelet után

„Evangélikus Nemzeti Hosszú” – szobrászati pályázat a névadásról

Sponzorok: Linde, Magyarországi Evangélikusok Központi Zenekari Együttese, Menedék Csaba, JVS, Liss Régióház

A Nyugati (Dunántúli) Evangélikus Egyházkerület Jelölőbizottsága 2011. április 8-án tartott szavazatszámoló ülésén megállapította, hogy a Nyugati (Dunántúli) Evangélikus Egyházkerület új püspökére beküldött szavazatok alapján a választás érvényes és eredményes volt.

Leadható szavazatok száma: 121 db
Leadott szavazatok száma: 121 db
Érvénytelen: 5 db szavazat
Érvényes szavazat: 116 db

BENCZE ANDRÁS: 46 db szavazat
SZEMEREI JÁNOS: 70 db szavazat

A gyülekezetek szavazata alapján a megválasztott új püspök **SZEMEREI JÁNOS** lett.

Isten áldása kísérje a megválasztott püspök Szemerei János, és a szolgálatban lévő püspökhelyettes, Bencze András életét és szolgálatát. Kérjük a gyülekezeteket, hordozzák imádságban mindkettőjüket, hogy megbízásukat az egyházunk, és kerületünk javára, Isten dicsőségére végezzék!

Kissné Kárász Rózsa jelölő és szavazatszámoló bizottsági elnök

Szokolay Sándor 80 éves

Szokolay Sándor 1931. március 30-án született Kunágótán. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán Szabó Ferenc-től és Farkas Ferenctől tanult zeneszerzést 1950-57 között. Tanulmányaival párhuzamosan szolfézszt tanított a Fővárosi Zeneiskola Szervezet keretében. 1955-61-ig a Magyar Rádió zenei szerkesztőjeként dolgozott, ezt követően néhány évig független művészként próbált megélni. 1966-tól 1994-es nyugdíjba vonulásáig a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem zeneszerzés-, ellenpont- és prozódianára volt. 1977 és 1988 között a Magyar Televízió zenei lektori tisztét is betöltötte.

Az 1980-as évek végén aktív közéleti szerepet is vállalt, húsztíz több társadalmi szervezet, társaság, alapítvány választotta elnökének, illetve vezetőségi tagjának, köztük a Magyar Kodály Társaság, a Magyar Zenei Kamara, a Nemzeti Alapítvány, a

Fészek Művészklub és a Magyar Rádió Alapítvány. Három ízben nyert VIT-díjat (1955, 1957, 1959), 1956-ban a varsói Wieniawski-versenyen ért el első helyezést. Művészetének elismeréseként már 35 évesen, 1966-ban Kosuth-díjat kapott, de jutalmazták Erkel-díjjal kétszer (1960, 1965), az érdekes művész (1976) és a kiváló művész (1986) elismerésekkel, Bartók-Pásztory-díjjal (1987), a Magyar Művészetért Díjjal (1993), a Magyar Örökség-díjjal (1998) és Kodály-díjjal (1999).

A Sopronban élő evangélikus művész lapunk hűséges olvasója. Születésnapja alkalmából ezúton is szeretettel köszöntjük!

Egyházkerületünk honlapja az interneten:

<http://nyugat.lutheran.hu>

A Dunántúli Harangszó az interneten:

www.harangszo.hu

Egyházunk honlapja az interneten:

www.lutheran.hu

Egyházunk Elnöksége ebben az évben is kéri gyülekezeti tagjainkat és minden – egyházunk szolgálatát támogató – adózó állampolgárt, hogy adójuk egyházak részére felajánlható 1%-át a Magyarországi Evangélikus Egyház részére ajánlják fel, melynek technikai száma:

0035

Köszönettel a MEE Elnöksége

DUNÁNTÚLI HARANGSZÓ

A Nyugati (Dunántúli) Evangélikus
Egyházkerület lapja
Megjelenik havonta, dunántúli terjesztésben

**Lapunk legközelebbi száma
2011. május 15-én
jelenik meg**

Felelős szerkesztő: Menyes Gyula
Megrendelhető a szerkesztőség címén: (20/824-4222)
Evangélikus Püspöki Hivatal 9021 Győr, Bajcsy Zs. út 26.
Telefon: 96/516-160 96/516-162 Fax: 96/516-169
Postacím: 9001 Győr, Pf.: 1639
Kiadja a Soproni B. D. Evangélikus Gimnázium (Liceum)
Felelős kiadó: Tölly Balázs
Telefon: 99/512-430
Készült: Újsziget-rotta Sárvár – 1150 példányban
Kapható: a templomokban, gyülekezeti iratterjesztésben
Előfizetési díj egy évre 1400 Ft, külföldön 40 €
E-mail: harangszo@lutheran.hu
Internet: www.harangszo.hu
ISSN 1416-9770

Fehér Károly (ny. ev. esperes, Székesfehérvár)

Jelek, jelképek, szimbólumok

35. A stációk

A figyelmes bibliaolvasó hamar észreveszi, hogy az evangéliumok szövegének terjedelmében Jézus szenvedéstörténetének, a passiónak a leírása aránytalanul nagy helyet kap. Nem csupán a harminchárom év, de nyilvános működésének három évén belül még inkább. Ez a tény akkor is szembevetődik, ha tudjuk, hogy az evangéliumok nem Jézus életrajzát kívánják elénk tárni. Minden a keresztt és a feltámadás felé tart már az inkarnáció csodájától, Jézus Krisztus Urunk emberré lételetől kezdve. Nem túlzás tehát az a kiélezettnek tűnő állítás, hogy az evangéliumok valójában hosszú bevezetésnek tekinthetők a szenvedéstörténethez, a passióhoz.

Az egyházi év, vagy más fogalmazás szerint a liturgikus év, keretében a húsvétal megkoronázott nagyhét ennek a csúcspontnak a kifejeződése. Nagyhétben belül még fokozódik a koncentráció a „triduumra”, a szent három napra, nagycsütörtökre, nagypéntekre és nagyszombatra, és ezekkel együtt húsvétra, Krisztus feltámadására. Események állomásait kellene sorolni, mert amikor Jézus Krisztus Urunk háromszor is jelenti tanítványainak, hogy „felmegyünk Jeruzsálembe”, és részletezi is, mi történik vele, akkor nem valamiféle misztikus, belső lelki eseményre gondol, hanem valóságosan megjárta és megszenvedett útra, amelynek állomásai, stációi is voltak. Jézus többes számban beszél, noha kiderül, hogy ez az út páratlan és társtalan, valójában egyedül járja és szenved, de tanítványait és mindenkori népét, egyházát minden ellenkezés és értetlenség ellenére be akarja vonni passiójába, hogy a Feltámadással való találkozás után hiteles tanúi, „belülről” is értő részesei lehessenek ennek az útnak.

Mivel a passió valóságos történet, valóságos eseménysorozat, szenvedés-

történet, az egyház az idők folyamán igyekezett – ha nem is hajszálpontos topográfiaiával – megjelölni a passió, a keresztre vivő út egyes eseményeinek a helyét. A mai Jeruzsálemben is jelzik ezeket a stációkat. A „vallási turizmus” gyakran nagyon is pénzszagú vadhajtsái sem nullázhatják le azoknak a zarándokoknak a hitét, akik nem csupán olvasni, hallani, hanem járni is szeretnék azt az utat, szeretnék megállni és imádkozni azoknál a stációknál, amelyeket Jézus Krisztus valóságosan is megjárta és megszenvedett, amiről az evangéliumok tanúskodnak.

Sohasem volt minden kereszténynek lehetősége a jeruzsálemi utazásra. Ezért az egyház az idők során „áttelepítette” Jeruzsálemet egy-egy helyileg felépített kálváriára, illetve a kálváriára vivő-vezető stációfülkékre, amelyekben a szenvedéstörténet egyes eseményeit jelző kép vagy dombormű, esetleg szoborcsoport előtt haladva, megállva, imádkozva gondolhatta végig Krisztus passióját akár egy keresztény magában, akár közösségben. (Szilágyi István 1980-ban, a Corvina Kiadónál megjelent Kálváriák c. könyve döbbenetesen szép és gazdag gyűjteményben szemlélteti a magyarországi épített kálváriák és stációsorok színe-javát.)

Az 1600-as évekre kialakul a 14 részes stációsor. Rá egy évszázadra a stációsor a templomon belülre kerül. Nyilván a mi éghajlati viszonyaink és kényelmi szempontok is belejátszottak a helyváltozásba. A nyírbátori minorita templom 1737-ből való „Krucsay-oltára” egyetlen helyen, egyetlen oltár szobraival foglalja össze a 14 stációt. (Régi magyarországi faszobrok. Aggházy Mária. Akadémiai Kiadó. 1958.48–54. kép.)

A katolikus egyház újabban 15 stációt sorol fel, mert teológiailag helyesen nem a

sírba tétel, hanem a feltámadás stációjával látja teljesnek a sort.

Örökölt és megőrzött templomaink vannak, de stációkat nem örököltünk. Vizuálisan nem, de például a passióolvasás templomi, liturgikus rendjében tulajdonképpen stációkat járunk. Ebben a formában hallatlan gazdag hagyománnyal rendelkezünk.

BUGENHAGEN, a „Doctor Pomeranus”, a wittenbergi Stadtkirche parókusa és Luther gyóntató lelkipásztora 1544-ben kiadta a számtalan kiadást megért „Passió-harmonia”-ját a szenvedéstörténet fametszetes illusztrációival. Ő már a bevonulást és még húsvétot és pünkösdöt is a stációkhoz sorolja. Hallatlanul izgalmas Bornemisza Péter 1582-ből való passióéneke, amelyben a zsolozsma imarendjével kapcsolja össze a főstációkat. (Régi magyar istenes énekek. Győr. 1945. Schulek Tibor és Sulyok Imre. – 44. sz. ének.) Énekeskönyvünk gyöngyszemei a passióénekek, amelyek legtöbbje húsvéti távlatlalt beszél Krisztus értünk viselt szenvedéséről és haláláról. Itt-ott már nem félünk a stációk képi megjelenítésétől sem. Reméljük pl. Szita István ide sorolható műveinek a folytatását és a budahegyvidéki templomhoz csatlakozó terem pár stációjellegű kerámia-domborművének teljessé válását.

Meggőzödésem, hogy a vizuális stációjárás és a belső, lelki kereszttjárás nem ellenfelei, hanem segítői, társai egymásnak. Soha nem leszünk annyira „lelkiek”, hogy ne szorulnánk rá „Krisztus szent szenvedésének helyes szemlélésére”. Ne feledjük, hogy Isten azt a Krisztust támasztotta fel, aki „szenedett, megfeszítették, meghalt és eltemették”. Értünk és a mindenségért.

Dr. h. c. Keveházi László (ny. ev. esperes, egyháztörténész, Kőszeg)

Payr Sándor, a dunántúli egyháztörténész IV.

A Dunántúl történésze

Életútját az előzőekben igyekeztünk végigjárni. Ha ezután műveit tartalmuk szerint „osztályozzuk”, arra az eredményre jutunk, hogy megjelent írásainak bőséges fele a Dunántúllal, annak egyháztörténetével foglalkozik. Készülésem közben megfordult bennem a gondolat, hogy ebben a részben egyszerűen felsorolom a dunántúli egyháztörténettel foglalkozókat, de rájöttem: ez is túllépné a lehetséges kereteket. Így aztán csak arra szorítkozom, hogy a témáit ismeressem.

A *Dunántúli Egyházkerület* két nagy könyvéről volt már szó. Ezekre, azok adataira máig építeni lehet bátran, kár, hogy a 17. század közepénél megáll. Hozzá kell tenni, Payr folytatni szeretne volna, de a hírek szerint elégték dokumentumai, s nem volt már ereje újra kutatni. Most, hogy a Dunántúli Egyházkerület gyülekezeteinek története újra megjelenőben van, érdemes arra figyelni, hogy szinte minden gyülekezettörténet az ő könyvére hivatkozik, arra épít. De a két

nagy könyvön kívül külön is feldolgozta a kerület történetét lapokban, egy másik lapban pedig megírta a dunántúli püspökök és kerületi felügyelők élettörténetét alaposan és színesen.

Írásai egy másik részének ezt a címet adtam: *a dunántúli kerület egy-egy személyes, családja*. Érdemes megjegyezni, hogy lemondása tanári állásáról, Pusztavámra visszakerülése sem törte meg kutatási kedvét. Ekkor írta a „Nádasdy tanulmányokat”, ilyen címeikkel: Nádasdy Tamás gróf család öröme, Nádasdy Tamás grófék háza tája, A nádorispán udvara, Nádasdy Ferkó a bécsi diák. Külön nagy tanulmánya, ami már monográfiának is nevezhető: Protestáns volt-e Nádasdy Tamás? Legalább hatrészes cikksorozatban írt „Öreg Aács Mihály” címmel, s vele más formában is foglalkozott. Meg kell említeni a gályarab lelkészek életét, szenvedését, akikkel hangsúlyosan foglalkozott. Kedves témája volt Muzsaji Wittnyédi István, a „prókátor”, evangélikus egyházunk

támasza és harcosa. Vele kapcsolatban írta, hogy amikor a főnemesek, nemesek lassan rekatolizáltak, következtek a „kisenemesek”, s lassan a polgári réteg, akik kiálltak, maradtak az egyház ügyének védelmében, vezetéseben. Felsorolhatatlan a lelkészekről, tanítókról írt sok-sok cikke, szépen foglalkozott a dunántúli családok történetével is. Csak érdekességképpen említem ezt a cikket: Gyuráts püspök fuvolája. Sorolhatnám tovább ezzel kapcsolatos írásait, amelyek alaposak, érdekesek és színesek.

Ezután következnek a *dunántúli gyülekezetek, intézmények, képek*. Csak egy „aproság” ebből a témából: Nagy György és a harkai iskola II. József korában, nyolcrészes cikksorozat az Evangélikus Népiskola 1916-os folyamában. Vagy Liszt Ferenc a Bezerédiék soproni estjén. Aki ezekről a témákról így tud írni, annak mélyre kellett ásnia.

(Folytatás az 7. oldalon.)

HÍREK

- Másodlelkész iktatása Szombathelyen

Egy év hatodéves teológusi, és három év beosztott lelkészi szolgálat után március 6-án iktatta be Rostáné Piri Magda esperes a szombathelyi gyülekezet másodlelkészi állásába Hasza Mónikát.

A fiatal lelkész a Győr-Moson Sopron megyei Szakonyban nőtt fel, amelynek evangélikus gyülekezetét a Vas megyei Bükről gondozzák az ott szolgáló lelkészek. Korábban Fatalin Helga pásztortolta ezeket a

gyülekezeteket, aki Mónikát nyári ifjúsági táborokba vitte. Így a későbbi lelkészjelölt aktív résztvevője lett a gyenesdiási ifjúsági konferenciáknak, és örimagyarosdon maga is vezetett táborokat. Ez idő alatt érlelődött meg benne a lelkészi szolgálatra való elhívás. A soproni Líceumban érettségizett 2001-ben. Teológusként a hétvégenként rendezett licista révfülöpi táborokba is lejárt segíteni, szolgálni.

Teológusként a gyakorlati teológia állt érdeklődése középpontjában. Az ötödik év után Németországban, Neuendettelsauban volt ösztöndíjas. A hatodévet Szombathelyen Gregersen-Labossa György mentorsága alatt töltötte, majd Ittész János püspök 2008. július 12-én szentelte lelkésszé Szakonyban.

Beiktatása előtt három éven át beosztott lelkészként szolgált Szombathelyen. Lelkészi szolgálata mellett első éves hallgató a Semmelweis Orvostudományi Egyetem Magatartástudományi Intézetének mentálhigiénés szakán.

- Oltárkép és orgona szentelése Nemeskoltán

A nemeskoltai evangélikus templom rossz állapotban lévő oltárképét az Evangélikus Országos Múzeum segítségével restaurálták az utóbbi években. A munkálatokhoz dr. Harmati Béla László, a múzeum igazgatója nyújtott személyes segítséget.

Az orgona felújítására a nemeskoltaiak először 2004-ben kértek

támogatást az országos egyháztól. Végül 2007-ben sikerült segítséget kapniuk. Közben Kiss István szombathelyi orgonaépítő mester a korábban előjegyzett megrendelési miatt csak tavaly tudott hozzáférni a nemeskoltai orgona felújításához. Az össze-

szerelésnél derült ki, hogy új orgonamotorra is szükség van, mert elviselhetetlenül rezonál a kórusal. Így a felújítás összköltsége 3 360 000 Ft lett, ami a kórus padozatának cseréjét és az – egyházkerület támogatásával vásárolt – új orgonamotort is magába foglalja. (A generálózott régi orgonamotort a pusztaszentlászlói gyülekezetnek adományozták.)

Ittész János püspök a böjt 2. vasárnapján tartott istentiszteleten az ünnep evangéliumáról szóló (Mt 20, 20–28), összefűzve a böjt időszaki üzenetét az Isten dicsőségére szóló orgonával és az oltárszentségben önmagát odaajándékozó Krisztussal – utalva az oltárkép ábrázolására.

Az ünnepi istentiszteletet a kőszegi gyülekezet énekkarának szolgálata színesítette, majd kántoruk – Szász Judit – szólaltatta meg a felszentelt hangszert.

Az úrvacsorás alkalmat szeretetvendégség követte.

(Benedek János)

- Renoválás utáni templomszentelés Szilsárcányban

Közel fél évtizeden keresztül tartott Szilsárcányban az a folyamat, amelynek végén március 26-án ünnepi istentisztelet keretében a Nyugati (Dunántúli) Egyházkerület püspöke, Ittész János felszentelte a teljes egészében megújult templomot.

A szilsárcányi evangélikusok presbitériuma 2006 nyarán döntött úgy, hogy – a kárpótlásból kapott összegből, valamint egyházkerületi, állami támogatásból és adományokból – renoválják 1784-ben épült műemlék templomukat. A következő év nyarán neki is kezdtek a felújításnak, de a vakolat leverések kiderült: a fal olyannyira vizes, hogy legalább egy teljes évig várniuk kell a kiszáradására. A külső felújítást követően újabb egy esztendő múlva végeztek a belső renoválással. Mindezek után, a mintegy 25 millió forintos beruházás végzetével újabb egy esztendőnek kellett eltelnie, mire 2010 őszén megkaphatták a használatbavételi engedélyt.

Az istentiszteleten Ittész János püspök IKir 8, 22–23;27–30 alapján tartott igehirdetésében kiemelte, hogy Isten népe számára ne legyen soha megszokott, hogy van templomunk, amelyet Isten lelki értelemben újra és újra nekünk ad. A Lélek templomában újul meg életünk, amikor Isten házából kilépve az ő áldásával indulhatunk – helyezte a gyülekezet szívére a püspök.

Az ünnepi alkalmon jelen volt Ferenczy Vilmosné, a gyülekezet egykori lelkésznének özvegye. A falu szülöttként személyes hangon szólt az ünneplő közösséghez Szarka István, a Fejér-Komáromi Egyházmegye esperese és a filiából, Sopronnémetiből származó Béres László beledi lelkész.

Gabnai Sándor, a Soproni Egyházmegye esperese hozzászólásában utalt az elmúlt időszak nehézségeire, és az ezekből levonható tanulságokra. Ittész János püspök a közgyűlés végén bejelentette, hogy március 27-től a szilsárcányi anyagyülekezetben való helyettesítő szolgálatot – Rábaszentandrásról átjárva – Selmeccziné Füzeková Diana lelkész nő veszi át az eddig helyettes lelkészként szolgáló Gombor Krisztián farádi lelkésztől.

- Tízéves a kőszegi szeretetotthonon

Laetare vasárnapja ebben az esztendőben a kőszegi evangélikusok örömmünnepe volt. Az 1990-es évek vége felé az egyházközösség viszszaakapta házában 1950-ben államosított szárnyát, és kártalanítást is kapott más épületéért. Ekkor a gyülekezet úgy döntött, hogy a viszszaakapott, felszabadult épületet a szeretetszolgálatra szánja. Így indult el 10 évvel ezelőtt a „Békesség háza” nevű Szeretetotthon. Az otthonban az évek során egyre több lakónak jutott hely, ma 27 idős testvér talál itt otalmat és békességet.

„Ne fújjuk el az ünnepi torta tíz gyertyáját, de legyen ott az asztalon a mindennapi kenyér mellett az élet kenyere is, mert egyedül ez tarthatja meg az otthont és egyházunkat is” – mondta igehirdetésében Ittész János püspök, a kőszegiek korábbi lelkésze. Az istentisztelet alkalom volt arra is, hogy a szépszámu ünneplő gyülekezet Krisztus megterített asztalának is vendége legyen.

Az ünneplés az udvaron folytatódott a ragyogó napsütésben, ahol szó került a gyülekezet diakóniai szolgálatának régebbi gyökereiről, és az elmúlt tíz évről, s abban nemcsak a szeretetotthon életéről, hanem arról is, hogy Baranyay Csaba és Baranyayné Rohn Erzsébet lelkészek vezetésével a kőszegi gyülekezet sokszínűen és aktívan vesz részt, és élő kapcsolatban van az otthon mindennapi életével és idős lakóival.

(Kevháziné Czégényi Klára)

Vitaindító...

A média szerepe mindennapjainkban Média-törvény?

A sajtó, a tömegkommunikáció, vagyis a média nem más, mint az emberek kíváncsiságára épülő iparág, mely mellel manipulált, tehát az emberek befolyásolására létrehozott mesterséges intézmény is egyben! A példa kedvéért ide sorolhatnám elsősorban a bulvárlapokat, ők az eladható példányszámra építenek, hisz ebből élnek, és sokszor nem a valóságot vagy a torzított valóságot írják meg a BEVÉTEL MIATT!

Az olvasó joggal kérdezhetné, akkor én miért ezt a formát, az írott sajtót használom véleményem terjesztésére. Én úgy gondolom, hogy ha manipulációra lehet használni, melyet a későbbiekben ki is fejtek majd, akkor értékek közvetítésére is!

A mostani időszakban igen sok szó esik a magyar médiatörvényről. A politikába csak addig folynék bele, hogy úgy gondolom és érzem, az országon belül elfogadott törvény belügy, és nem szerencsés, ha kívülről beleszólnak.

Ha egy kicsit elgondolkodik az ember, és nem az indulatai parancsolnak neki, vezetik, tehát nem az ego munkálkodik benne, akkor rájöhet arra, hogy amit mi a mostani életünkben kapunk információként, annak csak a töredéke az, amit tudunk hasznosítani. A többi csak lát-szatiinformáció, mely a későbbiekben akár komoly problémák forrása is lehet. Erre egy példa: Amerikából hónapokon keresztül folyamatosan tudósítottak arról, hogy lövöldözések vannak iskolákban. Pár hónap múlva már „mi is büszkélkedhetünk” ezzel. De folytathatnám a sort gyerekek egymás közötti brutalitásáról, mely több esetben is tragédiával végződött. Még a gyermekeknek szánt modern formátumú mesék is erőszakról szólnak. Feltenném a kérdést: Van nekünk erre szükségünk? A gyermekeink úgy nőjenek fel, hogy csak az erőszakot ismerik?

Úgy érzem, hogy nincs!

Feltenném a kérdést, miért van nekünk médiatanácsunk? Ők a felelősök azért, amit mi látunk, hallunk, olvasunk. Ez az ő felelősségük!

Itt jön be a képbe az egyén szabadsága, felelőssége, mely szerint, ha fontosnak érzed a gyermekeid egészséges lelki fejlődését, akkor „cenzúrázod” a műsorokat, és csak azt engeded meg, ami neked jó! Nem fontos a tévét nézni, lehet sétálni, játszani, beszélgetni. Ezt egy saját példával illusztrálnám. Amikor kislányunk a tévé előtt ül, csak arra koncentrál, nem vesz tudomást a környezetéről. Persze ez nem véletlen, így alkották meg. Ha azonban kimegyünk vele sétálni a természetbe, akkor nemcsak egyféle, hanem sokféle inger éri. Elkezd kérdezni, ezzel párhuzamosan dolgoztatja az agyát, tanul, olyan információk birtokába jut, amelyeket életében tud majd hasznosítani. Kommunikál, beszélget velünk, felszabadul, mert nem érez kényszert valami iránt. Mi ugyanígy vagyunk. Vele együtt mi is kikapcsolódunk, tanulunk, és egyúttal megszabadulunk a hétköznapi kötöttségektől. Feltöltődünk, mert a természetben van erre igazán lehetőségünk.

Elértünk arra a szintre, hogy az a hír, ha valakinek a hálószo-batitkait megismerjük, ha emberek feladva önbecsülésüket a tévé képernyője előtt élik az életüket, ha a jót elnyomják, ha a katasztrófákat és azok következményeit mutatják ..., s folytathatnám. Ha ezeket a véleményem szerint felesleges és káros információkat ismerjük, akkor az valamin változtat? Nem változtat meg semmit, főleg nem teszi meg nem történtté az eseményeket, akkor miért is van rá szükség?

Ismerem a másik fél álláspontját is. „Jogom van tudni!” De én visszakerdezek, miért is? Az ember kíváncsi természetéből fakadóan mindent tudni akar, de milyen árat fizet érte, a többségében felesleges információkért.

Az emberi agyban található a tükrö neuronok, melyek az együttérzésért, az empátiáért, a beleérző képességért felelősek. Ezeknek a neuronoknak köszönhetően az emberek könnyen manipulálhatók. Ezek az idegsejtek úgy reagálnak, mintha a megfigyelt cselekményt mi magunk hajtanánk végre. A tükrö neuronok a megfigyelt ugyanazzal az érzéssel „fertőzik meg”, amit a megfigyelt személy érez! Jóformán be sem kapcsolunk a tévékészüléket, már zuhan ránk az igénytelen filmsorozatokból az intrika, a gyűlölet, a manipuláció, az erőszak. Az igazán nagy probléma azonban az, hogy a gyermekeink ezen nőnek fel. Ezt látják, ezzel azonosulnak. És akkor, amikor valaki a fiatalokhoz, de az idősekhez is szeretettel közelít, megijednek, elutasítónak válnak, mert nincs előttük megfelelő példa, nem ismerik az érzést.

Ismételten felteszem a kérdést, ki is a felelős érte, ha nem a hirtű média. Felvetődik e sorok írójában a következő kérdés: Kinek állhat, kiknek áll érdekében ez a népbűntetés? Talán a hatalom, ami mögött a pénz áll? Pozíciójának

megszilárdítása végett a befolyásolás egyre rafináltabb módszereivel próbálkozik, és ennek egyik eszköze a média. Ezen keresztül, több dolog is erre utal, intézményesített agymosást hajtanak végre, melynek országhatárok sem jelentenek gátat. Újabb megválaszolásra érdemes kérdés. Az olvasóra bízom, mondja meg ő!

A sajtószabadság kifejezést igazából nem lehet értelmezni, mert támadja az, akinek véleménye, információja nem kerül bele, és dicsőíti az, akinek igen. Ezt a kijelentésemet a történelemből vett példával illusztrálnám. A történelmet mindig a győztesek írják!

Ha az ember mindig szabatosan fogalmaz, betartja a tanult szövegalkotási formulákat, személytelenné válik a gondolat megvalósulása. Az érzelemmentes szövegkörnyezet viszont visszaélésre teremt lehetőséget. Ha kivonják az érzelmeket az írásokból – mondván: így közérthetőbb –, akkor az így megírt szöveg pont azt nem tartalmazza, amiért megszületett. Az érzelmelek, az érzések közvetítésére. Én ezt tartom a legnagyobb cenzúrának, manipulációnak!

Egy írás lényegét csak azok értik meg, akik arra fogékonyak, rá vannak hangolódva. Úgy érzem, nem kötelező, hogy egy írásmű mindenki számára érthető legyen, mivel ilyen nem létezik.

Amikor egy írás, egy papírra vetett gondolat megszületik, azt nem mindenki érti meg. Vagy azért, mert nem érdeklő, vagy azért mert a tartalma nem hozzá szól. Az utóbbit szokták előszeretettel félremagyarázni!

HOGYAN ÉRTHETNÉM...?

A böjti vasárnapok sorában minden egyházi évben külön ünnepet szentelünk az Úr szenvedő szolgájának, aki-ről valljuk, hogy Jézus Krisztus az.

Jelen tanulmányunk a szenvedő szolga (ebed Jahve) őszövetségi gyökereire mutat rá, háttérismereteket ad, és

ezzel segít a lelki és hitbeli megerősödésben a megváltás és a feltámadás ünnepére való felkészülésben.

Isó Dorottya (ev. lelkész, rovatvezető, Veszprém)

Az Úr szenvedő szolgája

„A kommunikáció legfőbb indítéka a szükséglet. A szükséglet lényegében azt jelenti, hogy az embernek nincs meg valamije. A szükséglet értékelése feszült, tevékenységre kész állapot, indíték a voltaképpeni cselekvésre, s megfelelő kiváltó feltételek esetén (inger hatására) aktivizálódik, azaz létrejön a kommunikáció” – írja Sándor Imre a Public relations alapjai című művében.

Tudvalevő, hogy a kommunikációhoz három dolog szükséges: küldő, üzenet és befogadó. Erről szól az egész Szentírás, és különösképpen igaz ez a próféták idejére: a küldő az Isten, az üzenet az ige, a befogadó pedig az ember. A prófétákat gyakran nevezték az „Isten szócsövének”, akiken keresztül az üzenet elérte az embert.

Az izraeli prófétizmus gyökere az ókori Kelet extatikus tevékenységében található. A mezopotámiai asztrál-kultuszban és a kánaánita környezet vegetációs vallásaiban fontos szerepet töltöttek be azok a révületbe került személyek, akik közvetítették az istenségek akaratát az emberek felé. Jósoltak, jövődőt mondtak, és a királyi udvar tanácsadói voltak.

Az izraelita próféták elhívásuk alapján meghatározott helyen és időben az Úr megbízott követeiként speciális szolgálatot végeztek. Látni kell viszont, hogy a próféta csak szóval és tettel reflektált egy kívülről, más személytől, transzcendentális hatalomtól származó kezdeményező cselekvésre. Extázisba kerülve felfakadt benne a hirdető üzenet, mint forrásból a víz, és csak azt mondta, vagy pedig gesztus metaforával ábrázolta. Ugyanakkor a próféta Urához volt kötve, azaz „együtt járt” azzal, akitől a megbízatását nyerte a konkrét feladat elvégzésére (prófétált, ígét hirdetett, feltárt, kijelentett).

A próféta szinte végigkísérte az izraeli királyságot, annak kezdetétől a végéig. Akkor kezdődött, amikor Sámuel Saul királlyal, Nátán pedig Dáviddal került szembe. Akkor fejeződött be, amikor Jeremiás utolsó szavai elhangoztak, és megjövendölték Cidkijjá királynak Jeruzsálem elesését. A próféta azonos volt egyfajta utótörténete a babiloni fogságban és az azt követő időben. A fogság prófétája Deutero-Ézsaiás, akinek üzenetét Ézsaiás prófeta könyvéhez csatolták (ezek a 40–55-ig terjedő fejezetek).

Méltán nevezik Deutero-Ézsaiást az Ószövetség evangélistájának, hiszen örömhírt közvetít: Isten Izrael üdvösségét munkáló cselekedetét. Az evangélium közvetítőjének adott „munkaköri leírásból” megtudjuk, hogy a hírvivőnek a rábizott üzenetet hangosan, félelem nélkül kell közvetítenie. Lehet-e valakinek annál nagyse-rűbb bejelentője, hogy Isten (újra) a népével van, hogy csak egy szempillantásra hagyta el népét, de újra visszatér, mégpedig hatalommal, uralkodásának teljében? (Ézs 40,9–10) Izrael jó pásztora az Úr, aki maga előtt terelgeti övét, gyengéden bánik a gyengékkel. „Mint pásztor legelteti nyáját, karjára gyűjti a bárányokat, ölébe veszi őket, az anyajuhokat szeliden terelgeti.” (Ézs 40,11)

A könyv máig legrejtélyesebb, s legfelelőbb részei az ún. Ebed-Jahve énekek (Ézs 42,1–4; Ézs 49,1–6; Ézs 50,4–9; Ézs 52,13–53,12), melyekre már a korai keresztyénység mint Jézus Krisztus alakját és szolgálatát bemutató próféciaakra tekintett (ApCsel 8,34). A szenvedő szolga személyének megfelejtése azonban a kutatóknak a mai napig nehézségeket okoz: lehet Izrael, lehet maga a próféta, lehet Círus perzsa király és természetesen Jézus Krisztus személye is.

Valószínűsíthető, hogy az Ebed-Jahve énekek hallgatóság előtt, szóbeli formában, zsinagógiai istentiszteleteken, nemzeti gyásznapon vagy egyéb közösségi összejöveteleken hangzottak el.

Az Úr szenvedő szolgájáról szóló énekeket csakis Izrael teljes történetének háttérére alapján lehet értelmezni. Isten ugyanis a válasz-

tott népet mindig az egyes személyeken keresztül formálta. Először Mózesen keresztül, aki egyszerre volt a nép vezére és „Isten szócsöve”, később pedig a letelepedés után Kánaán földjén ez a közvetítő szerep megoszlott. A tettek végrehajtói (a bírúk és a királyok) mellé kerültek az ige közvetítői. Deutero-Ézsaiásnál szereplő Isten szolgája személyében ez a két vonal újra összetalálkozott, és egyetlen személyben összpontosult.

Isten ezen a szolgán keresztül akarja üdvözíteni az ő népét. Az, hogy az üdvösség ezen megvalósítóját szolgának nevezik, a királyok vonalához való tudatos kapcsolódást jelzi, miszerint a politikai királyok vonala véglegesen lezárult, és a király helyére a szolga lép. Ezt támasztja alá az Ézs 42,1–4-ben megfogalmazott ének, melynek kifejezései a királyok felkenésének mozzanataira emlékeztetnek (lásd Zsolt 2): „*Ez az én szolgám, akít támogatok, az én választottam, akiben gyönyörködöm.*”

A szolga a király hatalmaskodásával tudatosan szembeállítva látja el feladatát. Az ő tiszte az igazság érvényre juttatása (újszövetségi párhuzama Jézus és Pilátus beszéde), ami tulajdonképpen az Isten küldöttségének, a prófétának a tiszte. A szolga tehát a próféták hosszú sorának végén áll.

Tudjuk jól, hogy az Ószövetség a világ teremtésének történetével kezdődik, és az őstörténet végén a népek felsorolásának táblázata áll (1Móz 10). Ebből nyilvánvaló, hogy Isten az egész világ Ura. Minden az ő alkotása, és hatalma kiterjed minden teremtményre. Ezután kezdődik el az Isten által elhívott nép, Izrael népének sajátos története. Az Úr szenvedő szolgájáról szóló énekek azonban az Ábrahámnak adott ígérethez – „*átalad nyer áldást a föld minden nemzetsége*” – kapcsolódnak. Vagyis az Isten által készített üdvörténet a babiloni fogságban és az azt követő időben már az egész világra kiterjed. A szolga pedig, akinek megbízatása, hogy Isten tettét megvalósítsa, minden nép szabadítójává lesz: „*eljusson szabadításom a föld határáig.*” (Ézs 49,6b)

Ez a szolga Deutero-Ézsaiás számára még nem történeti személy, inkább olyasvalaki, aki a próféták egész sorát testesíti meg. Így a szenvedő szolgáról szóló prófécia beteljesedése csak fél évszázaddal elhangzásuk után következett be, amikor eljött az „idők teljessége”, vagyis a názáreti Jézusban érkezett el. Így tehát a szenvedő szolgáról szóló énekeket úgy kell felfogni, mint az Ószövetségnek Jézus Krisztusra mutató legvilágosabb és legmélyebb értelmű utalásait.

A szenvedő szolga azzal az erőt adó reménységgel járta végig útját, hogy mindig Isten győz. Az evangélium igazságáért folytatott harcukban a reformátorok a „*Deus semper maior*” kifejezésből merítették erőt. Ez azt jelenti, hogy Isten mindig nagyobb. Nagyobb, mint a nehézségek és a próbák. Ha pedig a „Halleluja!” egyszer csak „Feszítsd meg!”-be fordul, vagy ha Jézus tanítványaiként meg nem értésbe, elutasításba, gúnyba ütközünk, gondoljunk mi is arra, hogy Deus semper maior. Vagy éljünk a szenvedő szolga szavaival: „*Az én Uram, az Úr megsegít engem, tudom, hogy nem vallok szégyent.*” (Ézs 50,7)

Az Úr szenvedő szolgájáról szóló énekekben Jézus Krisztus passiója tárul elénk, amely a nagyhéten éri el tetőpontját. Ez az ézsaiási prófécia pedig igazi vezérfonalul szolgálhat arra, hogy gondolatban végigvezessen azon az úton (via dolorosa), amit Jézus Krisztus megtett és vállalt helyettünk, miattunk és értünk.

Szabó Ferenc (ev. lelkész, Kemencshőgyész)

(Folytatás a 3. oldalról)

A gyülekezetek sorában természetesen Sopron áll az első helyen. Több mint nyolcvan írása, tanulmánya jelent meg Sopronnal kapcsolatban, nem szólva monográfiájáról a soproni gyülekezet története feldolgozásában, amiben sajnos a 17. század végén meg kellett állnia. A soproni gyülekezet történetét különböző lapokban is végigjárta. Sokat foglalkozott a soproni evangélikus iskolák történetével, szolgálatával is. De vannak írásai a soproni temetőről, a városházáról és városatornyról is. *Csepreg* értékeléséhez is hozzásegítettek írásai, hiszen ez a városa a 16. században, pontosan 1621-ig a dunántúli reformáció és evangélikus oktatás egyik fontos központja volt. Payr professzor nemcsak maga írja le pusztulását (három nap alatt több mint ezer embert öltek meg a császári katonák), de közli annak a diáknak versét is, aki ezt a vérengzést szemtanúként írta meg. A sorból természetesen *Pápa* sem marad ki, külön is megírja a pápai gyülekezet történetét, de Gyurácz Ferencről szóló nagy könyvében is sok értékes pápai adatot találhatunk. Ott vannak a sorban izgalmas és tanulságos történetekkel *Nemeskér, Sárvár, Kőszeg, Vadosfa és Urútfalu* is. Ezek azok a gyülekezetek, amelyek természetesen a nagy dunántúli könyvben is ott vannak az összes gyülekezettel együtt, de ezekkel kiemelten, több írásban is foglalkozik.

A fenti sorok annak tanúi, hogy Payr Sándor egyháztörténeti munkájában a dunántúli táj és annak gyülekezetei előkelő helyen állnak. Ez nem jelenti azt, hogy mással ne foglalkozott volna. Külön nagy csoportja írásainak, amit így lehetne összefoglalni: *Luther és a magyar reformáció*. Ebben vannak nagyobb lélegzetű írásai is, mint például a *Luther és a magyarok (több cikkben is), vagy Az Ágostai hitvallás története Magyarországon*. De részletekkel is foglalkozik, erre egy példa: *Luther és Werbőczy*. A reformációt és hazai történelmünket szépen összekapcsolja, amikor így ír: „Augsburg neve először egy véres vereség emlékével (955) van beírva a magyarok történetébe. Ez is korszakos jelentőségű volt. Magába szállva a kalandos hadjáratokat ekkor hagyta félbe a magyar, és mutatott hajlandóságot békésebb életmóddal a keresztyénség felvételére. Közel hatszáz év múlva fordul ismét a magyarság figyelme Augsburg felé. Most szellemi, vallási téren, a reformációért folyik a harc. Luther, Melancthon és az evangélikus rendek hitvallását itt hallgatja meg V. Károly, a császár. Az Isten igéjére, a Szentírásra alapított reformációnak első, sarkalatos hitvallását itt olvassák fel az akkori világ nagyjainak legtekintélyesebb gyülekezetében. Világtörténeti jelentősége van ennek az eseménynek éppen úgy, miként Luther wormsói útjának és vallástételének vagy a speyeri protestációnak és appellációnak. Az augsburgi birodalmi gyűlésnek 1530-ban Magyarországból is volt néhány szem- és fültanúja. Jelen volt Mária, özvegy magyar királyné udvari lelkészével, a lőcsei Henckel Jánossal és titkárával, Oláh Miklóssal, a későbbi primással.” Payrnak ez a meggyőződése röviden: a reformáció világtörténelmi jelentőségű, a reformáció fordulatot hozott nemzetünk életében is.

Külön lehetne szólni a *hazai egyháztörténetünk* figyelmes végigkíséréséről, vagy azon belül a *pietizmusnak*, ennek az európai kegyességi mozgalomnak hazai történetéről és kiváló képviselőiről írt nagy monográfiájáról és sok-sok cikkéről.

Talán érdekes az a cikksorozata, amelynek címe: *Történeti apróságok*. Professzorunk erőssége volt, hogy nemcsak a nagy vonulatokról írt, hanem sok-sok „apró” részlet mellett is megállt. Ez tette őt nemcsak a Dunántúli, hanem hazai egyháztörténetünk „szelmesévé és mesélőjévé.”

Kardos József 1933–2011

Arra a lelkészre emlékezem, aki 2011. március 10-én célba ért, miután megfutotta földi pályáját. Amikor most rá gondolunk, adjunk hálát Istennek életéért és szolgálatáért.

Jóska bácsi elment. Nehéz múlt időben beszélni róla, hisz lelkészem volt. Éppen olvastam, mikor csörgött a telefonom, lánya – Kardos Zsuzsanna Móríchidán szolgáló gyülekezeti munkatárs – hívott, és közölte a szomorú hírt: „Meghalt az édesapa...” Talán véletlen, de ekkor megszólalt a közeli katolikus templom harangja, s én meg voltam győződve arról, hogy ezúttal nemcsak áhítatra hív, hanem elköltözött lelkészünkért is szól.

Kardos József a 20. század kétharmadát hagyta maga mögött, és az új évszázadból, évezredből tizenegy esztendő. Oly korban élt, amelyről csak a túlélők, átélők tudnak hitelesen beszélni.

Nagykanizsán született 1933. február 11-én Kardos József és Szilvás Sarolta egyetlen élő gyermekeként. Édesapját fiatalon elveszítette. A Fásori Gimnáziumban érettségizett, innen jelentkezett az evangélikus teológiára, ahova politikai okokból nem vették fel. Egy év inotai kohászkodás után már sikerrel próbálkozott, s háromfős évfolyamon – Nagy Istvánnal, Lackner Aladárral – megkezdhetette teológiai tanulmányait. 1958-ban szentelték lelkésszé, a legnehezebb politikai időkben kezdte meg szolgálatát.

Időben és térben is nagy utat tett meg a neki adatott közel nyolc évtized alatt: szegedi segédlelkészségtől a lelkészvizsgát követő józsefvárosi másodlelkészségen át a Dél-Balatonig, ahol Szárszón az üdülő vezetője volt. Nevéhez fűződik Balatonszemesen és Balatonfenyvesen az imaház építése is.

Szolgálatának leghosszabb idejét Téten töltötte. 1974-től huszonhat éven keresztül – nyugdíjba vonulásáig – hirdette a „Megfeszítettet” a gyülekezetnek. Tétellel együtt ellátta Felpéc, Gyömöre, Győrszemere szolgálatát is. 1975-ben parókiát épített Téten, s örök emlék, mikor a szemerei templom felújításán együtt dolgoztunk, hordtuk a téglát, maltart a kőműveseknek. Nagy munkabírással, szívesen végezte, szervezte és irányította az építéseket, felújításokat. A tétai parókia is örzi kétkezi munkájának emlékét, az esküvőmön tőle kapott Bibliánk pedig kézjegyet.

Házasságot 1959-ben kötött Psaiden Teréziával, három gyermekük született, később pedig három unokának örülhettek együtt. Feleségét 2004 karácsonyán veszítette el, azóta szerényen, visszavonultan élte napjait tétai otthonában. Kajárpécre, Móríchidára, Enesére szokott egy-egy istentisztelet erejéig ellátogatni. Közben jött a nagy próbatétel – két súlyos műtétje.

Mit mondhatnék még róla? Kedves, melegsívű lelkipásztorom volt Jóska bácsi. A szószéken józan teológiai látásmóddal, határozott, erős hangon, de mégis kellő alázattal hirdette Isten igéjét. A hittanóráin pedig jól megjegyezhető képekben tanította a Szentírást.

Temetésére – ami március 16-án volt a tétai temetőben – azzal a vigasztaló isteni igével készültünk egykori gyülekezeteiből, ami a gyász minden percét is áthatotta: „Teljes a diadal a halál fölött.” Felette az örökélet evangéliumát az általa útban áldott Farkas Ervin bezi–enesei lelkész, valamint Jankovits Béla nyugalmazott esperes hirdette.

Megrendülten gyászoljuk, de nemcsak a gyászt, az örök élet reményességét is megosztjuk gyermekeivel, rokonaival, barátaival.

Kedves Jóska bácsi, Isten veled!

Bede Tamás (a Győr-Mosoni Ev. Egyházmegye másodfelfelügyelője)

MEGHÍVÓ

A Nyugati (Dunántúli) Evangélikus Egyházkerület Közgyűlésének szavazati és tanácskozási joggal rendelkező tagjait a Celldömölkön 2011. április 16-án (szombaton) 9.30 órakor kezdődő gyűlésre a 2005. évi IV. tv. 84.§ (1) bekezdése alapján tisztelettel és szeretettel összehívjuk. Helyszín a celldömölki gyülekezeti terem (Celldömölk, Ostffy M. tér 4.).

A közgyűlés nyilvános, melyre minden érdeklődőt szeretettel hívunk és várunk.

Erős vár a mi Istenünk!

Győr, 2011. március 9.

Szabó György
egyházkerületi felügyelő

Ittész János
püspök

Ittész Jánosné

Könyvajánló

Hamarosan kezünkbe vehetjük a Nyugati (Dunántúli) Evangélikus Egyházkerület történetét bemutató kétkötetes könyvet, melynek címe: *A reformációtól napjainkig – Evangélikus gyülekezetek, egyházmegyék, kerületek a Dunántúlon*. Több év és sok lelkész, gyülekezeti tag, helytörténész munkájának eredményeként állt össze a mű, melyet dr.h.c. Keveházi László ny. esperes, egyháztörténész vezetésével tíztagú bizottság szerkesztett egészszé.

A könyv felépítése a következő: először a mai, tizenegy év óta ismét önállóan működő kerület történetét mutatja be a keresztyénség megjelenésétől napjainkig. Ezután következik az egyházmegyék áttekintése (jelenleg: Fejér-Komárom, Győr-Moson, Somogy-Zala, Sopron, Vas, Veszprém), bemutatva az egyházmegyék változó területét, szervezeti felépítését, múltbeli és jelenlegi tisztségviselőit. Az egyes egyházmegyék története után kerülnek sorra a gyülekezetek (anya- és társgyülekezetek, fiókgyülekezetek és szórványok). Minden gyülekezet címe, elérhetősége megtalálható, valamint jelenlegi lelkésze, presbitériuma, tisztségviselői is. Három szám is jellemzi a gyülekezeteket: a 2001-es népszámlálás alkalmával magukat evangélikusnak vallók száma; a gyülekezeti nyilvántartásban szereplők száma; választói névjegyzékben szereplők száma. Pl. Győrnél: 7860/6250/3096. Ezek a számok „nyugatalanisnak” bennünket, hogy vannak „lappangó” evangélikusok a mi gyülekezetünk területén is!

Nagyon fontos információként tartalmazza az egyes gyülekezetek története a kezdetektől az összes lelkész, segédlelkész, tanító, felügyelő nevét szolgálatuk évszámaival együtt. Régi lelkései feljegyzések, jegyzőkönyvek, püspöklátogatási dokumentumok alapján feltárul előttünk a múlt; hálával és csodálattal gondolhatunk hitvalló őseinkre, akik a törökidő, az ellenreformáció és az üldöztetés korszakainak idején is megőrizték hitüket; ha máshol nem, családi otthonokban, pajtáiban, tapasztott falú imaházakban hallgatták Isten igéjét, éltek a szentségekkel; de ha kellett, sok kilométert megtéve „zarándokoltak” az artikuláris templomokba. Gyakran előbb építettek iskolát, mint templomot, és hívtak tanítót, mint ahogy lelkészt választottak volna.

Végezetül a könyv egyik szaklektorának, *Czenthe Miklósnak*, az Evangélikus Országos Levéltár igazgatójának szakvéleményét idézzük.

„Az egyes gyülekezetek sorsa az egyháztörténet nagyon fontos, jellemző, de kevésbé ismert részeit őrzi. Olyan jellemző részletek ezek, amelyek a kerület, de a gyülekezetek történetét átfogóan is jellemzik.

Talán a *hűség könyvének* is lehet majd hívni, hiszen felvonulnak hitvalló elődök, templomot, nyáját védő pásztorok, gyülekezetüket áldozattal építő presbiterek, felügyelők. Az ő munkájuk gyümölcsét ma is látjuk, élvezzük, de neveiket, tetteiket már elfedte a feledés. Most ez a több százados keserves megállás feltárul, és némaságában is figyelmezteti az utódokat. Néma emlék ez az egyház- és hitűségről. Arról, hogy mindig volt valaki, voltak, akik a közösségért hajlandóak voltak áldozni, és evvel maguk is többek lettek: beépült nevük, tettük az eklézsia történetének százados épületébe. És lehet majd e könyvet az élni akarás történetének hívni, nem kényeztették el a korok az evangélikusokat, konokul és hűséggel akartak élni és éltetni: királyok, hercegek, püspökök keltek fel ellenük, mégis maradt még belőlük, ez csoda. És most is a megmaradás csodáját kell művelniük. Az ősök emléke ehhez lesz biztatás.

... A nagy területen elszórt dunántúli evangélikusság szinte összefüggő hálózatként fogta egymás kezét. Aki meggyengült, ahhoz lehajoltak, segítették. Így élt Istennek dunántúli evangélikus népe, bármilyen nyelvet beszélt, nem tett semmilyen különbséget: a kemenesaljai magyar műveltséget szerzett a soproni német polgárvilágban, a muravidéki vend Nemescsón járta iskoláit, a tolnai német evangélikusokat pedig a magyar Bárány szervezte meg.

... Ezek a feldolgozások minden érdemük ellenére is inkább csak a kérdésfelvetést szolgálják: alapos, a történetírás módszereinek jobban megfelelő feldolgozásokra biztatnak. Fontos lesz tehát, hogy ez a munka több szinten folytatódjon: a gyülekezeti levéltárak rendezésével, az egyes gyülekezetek történetének a részletesebb feldolgozásával.

A gyülekezetek mai helyzetéből szinte egyöntetűen a gond csendül ki: az állandó és vesztes fogyás, idősödés réme, amelyből szinte nem is lehet kikerülni. Háttér ennek az egyháznak és a magyar falunak a nehéz helyzete, amelyet az egyházúldozó rendszer ill. az elvilágiasodás okoz. Ezért is a múltba való emlékezés egyben erőt is adhat, hogy ne gyengüljön el a küzdelem a fennmaradásért, a megoldás kereséséért.”

Előfizetési lehetőség az egyházkerületi könyvre

Az egyházkerület történetét bemutató kétszer 500 oldalas kiadvány CD melléklettel – az előzetes kalkuláció szerint – 2000 forintba fog kerülni. A lelkései hivatalokban, valamint a püspöki hivatalban lehet előjegyeztetni 1000 forint előleg befizetésével!

FÉNYLIK E NAP
FÉNYESSÉGGEL...

Fénylik e nap fényességgel,
zeng az ég víg dicsérettel,
e világ ujjong örvendve,
ordít a pokol rettegeve.

Mert Krisztus Király ereje
halálnak mérgét meggyőzte,
pokol torkát berekesztve
minket nagy kintől megmente.

Sírboltban eltemetteték,
katonáktól őrizteték,
de hatalomban fölkele,
a halált harcban győzte le.

Megment immár a kínoktól,
az ördögtől és pokoltól,
feltámadott a halálból,
miként mondatott anglyaltól.

Megholt Krisztus a bűnökért,
feltámadt igazságunkért,
hogy mi is együtt övele
feltámadjunk az életre.

E húsvéti nagy ünnepben
vigadjunk együtt örömben,
mert Krisztus nagy erősségben
feltámadt dicső testében.

Dicsőség legyen Atyának
és feltámadott Fiának
és a mi Vigasztalónknak,
a teljes Szentháromságnak. Ámen.

Protestáns Graduál (GyLK 661)

A feltámadás nem valami tétlen diadal. Sőt, arra való, hogy erőforrás legyen. Hogy kísértésben, bűneim rettentése közepette ne nézzek másra, hanem mindig csak Krisztus boldogító feltámadására. Aki ezt a győzelmet a szívébe vési, máris üdvözült.

Dr. Luther Márton

Pintér János (ny. ev. lelkész, Szombathely)

„Szent igédnek fáklyafénye...”

Gondolatok a vasárnapok ünnepi igéi alapján

BŐJT 6. (PALMARUM) VIRÁGVASÁRNAP HETE

„Az Emberfia azért jött, hogy szolgáljon,
és életét adja váltságul sokakért.” (Mk 10,45)

Jézus tanítványaival együtt Jeruzsálem felé halad, és arról beszél, most már harmadszor, hogy őt „halálra ítélik, ... megölik, de három nap múlva feltámad.” (Mk 10,32–34) Tanítványai eközben azon gondolkodtak, hogy Mesterük a fővárosba érve visszaállítja Dávid dicsőséges országát (Mk 11,10), és nyilvánvalóvá teszi királyi hatalmát. Ezekről a gondolatokról motiváltan környékezték meg Jézust Zebedeus fiai, Jakab és János, hogy mindenkit megelőzve részt kérjenek ebből a hatalomból és dicsőségből (Mk 10,37). A többi tanítvány emiatt felháborodott, ezzel leplezve le hasonló vágyát.

Ezt az eseményt használja fel Jézus arra, hogy mindenkori követőinek, így nekünk is, tanítást adjon a hatalom helyes gyakorlásáról, amikor azt mondja, hogy a bűn által megrontott világban a népek fejedelmei uralkodnak, hatalmaskodnak a rájuk bízottakon (Mk 10,42). De „nem így van közöttetek” (Mk 10,43), mert „az Emberfia azért jött, hogy szolgáljon”, élete feláldozásával kiszabadítson a bűn hatalmából, és alkalmassá tegyen mások szolgálatára.

A dicsőség hajhászása, a hatalmaskodás minket is megkísért emberi kapcsolatainkban, ezért virágvasárnap figyeljünk Urunk szolgálatra buzdító tanítására, mert ahogy Bernard Shaw írja: „Ha az emberiség ebből a pokolból, amit magának készített, ki akar szabadulni, nincs más út, mint amit a Názáreti mutatott”. Ez pedig az önfeláldozó, szolgáló szeretet útja!

HÚSVÉT ÜNNEPÉNEK HETE

„Áldott az Isten, a mi Urunk, Jézus Krisztus Atyja, aki nagy irgalmassága szerint újjászülte minket élő reménységre Jézus Krisztusnak a halálból való feltámasztása által.” (1Pt 1,3)

Isten az iránta való engedetlenség bűnébe esett embert a halál áthághatatlan és átláthatatlan börtönfalával vette körül. Ezért az emberi lét bizonytalanság, reménytelenség, céltalanság és értelmetlenség sötétségébe zuhant. Ez az állapot mindaddig fenn is maradt, amíg az Isten az ő nagy irgalmassága által a világba nem küldte el egyszerű Fiát, aki valóságos emberré lett, magára vette bűneinket, elszenvedte bűneink büntetését, a keresztfán meghalt, és húsvétkor feltámadt, ezzel áttörte a halál sötét falát. Luther erről így tett bizonyosságot: „Ha keresztyén vagyok, tudnom kell, hogy Krisztus feltámadt, ... s tehetetlen vele szemben a halál. Ezért tehetetlen velem szemben is!” Tehát Krisztus feltámadása óta a halál minket nem tarthat fogva, nem zárhatja le életünket. Isten a feltámadás és az örök élet ajándékával perspektívát ad emberi létünknek. Krisztus halál feletti diadalával újjászülte minket az üdvösség reménységére. Az újjászült ember élete ezért örvendő, bizakodó, céltudatos, értelmes, Isten dicsőítő, embert szolgáló, bizonyágtévő élet.

Napjainkban a természeti csapások miatti sok gyász és pusztulás szomorítja a világot, és demonstrálja a földi lét bizonytalanságát. Húsvét ünnepének örömmüzenete: Isten nagy irgalma, a Feltámadott győzelme emelje fel tekintetünket a mulandó világról a feltámadás és az örök élet drága ígéreterére!

Imádkozzunk azért, hogy a húsvéti örömhír eljusson a szenvedőkhöz, a szomorkodókhoz és a károsultakhoz is.

HÚSVÉT ÜNNEPE UTÁNI 1. VASÁRNAP HETE

„Ha valaki Krisztusban van, új teremtés az.
A régiek elmúltak: íme, újjá lett minden.” (2Kor 5,17)

Krisztus nagypénteki váltságáldozása és húsvéti feltámadása az apostoli tanítás súlypontja. Ezt hirdették, ezt az örömhírt, az evangéliumot adták tovább. A Krisztus által megígért és elküldött Szentlélek a hirdetett evangélium által hitet ébresztett a hallgatókban, és odakapcsolta őket Krisztushoz és egymáshoz. Így jött létre az egyház, a Krisztusban hívők közössége.

A páli hasonlat szerint az egyház olyan, mint az emberi test, amelynek feje Krisztus, a benne hívők pedig ennek az élő szervezetnek a tagjai. Krisztus, a fő beindítja a lelki „életfunkciókat”, és ezt fenntartja. Igéjével és a szentségekkel megtisztítja az egyház tagjait bűneiktől, és ezzel a régi, bűn által megrontott életüket megújítja, és így lesznek Isten új teremtményei, akiket már nem a bűn, hanem Isten szeretete határoz meg. Az ilyen ember „mindenről másképp beszél, gondolkodik és ítélik, mint a világ”. „Már e földön elkezdődik a jövő életét, amelyet most még csak hitben hordoz, de amely egykor teljessé és nyilvánvalóvá lesz.” (Luther)

Az új életet élő ember hatással van a környezetére is. Körülötte kiegyensúlyozott a család, jó légkörű a munkahely, ápolta és védte a természeti környezetet. Az új teremtettség e világban is látható jeleit hordozzuk-e magunkban, akik az egyházban élünk?

HÚSVÉT ÜNNEPE UTÁNI 2. VASÁRNAP HETE

„Krisztus meghalt mindenkiért, hogy akik élnek,
ezután ne maguknak éljenek, hanem annak,
aki értük meghalt és feltámadt.” (2Kor 5,15)

Krisztus helyettes szenvedése és halála mindenkiért történt. Nemcsak a választott nép tagjaiért, nemcsak a tanítványi közösségért, hanem a keresztre feszítést engedélyező pogány római helytartóért, Pilátusért is, de az ugyancsak pogány római századosért, a keresztre feszítés tömegeket vonzó sokaságában a rendet fenntartó római katonákért, a keresztek készítő ácsokért, de a mellette megfeszített gonosztevőkért is, sőt kortársain túl térben és időben mindenkiért, tehát miértünk is. Akkor is, ha sokan ezt nem veszik tudomásul, és nem tartanak rá igényt. Számukra Krisztus halála azonban nem jelent szabadulást, még mindig bűneikben és Isten ítélete alatt vannak, és a halál hatalmában vergődnek. Akik elfogadták Krisztus értük és helyettük történt váltságáldozását, azok élnek. Krisztus vére megtisztította életüket az önzéstől, megszabadultak önmaguk bűvöletéből. Az ilyen emberek képesek „Jézus Krisztust hirdetni szóval, tettel” (Türmezei Erzsébet). Arra használják megtisztított életüket, hogy az értük meghalt és feltámadt Krisztus szolgálatába szegődve róla tanuskodjanak, őt dicsőítsék, őt magasztalják. Az ő mentő szeretetét viszik és adják tovább a szabadulni vágyóknak.

Testvéreim, fogadjuk el Krisztus áldozatát, hogy neki élhessünk, „Mert nem is élnek, kik maguknak élnek”. (Türmezei Erzsébet)

Imanap Ajkán

Az ajkai evangélikus gyülekezet asszonyai március 3-án emlékeztek meg az Ökumenikus Női Világimanapról. A megemlékezés nálunk már hagyománnyá vált.

Az imamozgalom 1847-ben indult. Kb. 170 ország asszonyai kapcsolódtak a mozgalomhoz. Minden évben más-más országban élő keresztényekért, elnyomatásban élő nőkért „szól a harang”. Az idén Chiléről, az ott élő keresztényekről, az ottani életről, emberekről emlékeztünk.

A gyülekezeti teremben Vajda István lelkész és Vajda Yvett zenekíséretével, énekléssel és új ének tanulásával kezdődött az együtt-lét. Majd Vajdáné Vörös Orsolya pedagógus vetítéssel egybekötött ismertetést tartott Chiléről. Megismerhettük az ország víz- és földrajzát, gazdasági életét, a mérhetetlen nyomort és a fényűző gazdagságot is. Megtudtuk, hogy Chilében sok keresztény él, főleg katolikusok (60 %), kisebb létszámban protestánsok, evangélikusok is.

Nemcsak a szegénység miatt szenvednek sokan, hanem megpróbáltatásokat is el kell szenvedni a hitükért. Az ima erejével kell bátorítani őket. Napjainkban a keresztények kegyetlen üldözéséről, bántalmazásukról szerzünk tudomást. Ezért fontos és elengedhetetlen felemelni a szavunkat, imáinkkal biztatni és hitet adni a sanyargatottaknak. Az istenhítők tartotta meg a bátor chilei bányászokat is, többek között ez tette lehetővé a csodálatos megmeneküléseiket. Bejárta a világot az egyik hívő bányász mondata: nem 33-an voltunk a pokolban, a föld gyomrában, hanem 34-en, mert velünk volt az Isten...

Hány kenyerünk van? Ez a kérdés nemcsak Jézus idejében, a csodálatos vendéglátás alkalmával hangzott el, amikor több ezer éhes embert megvendégeltek, a maradékot pedig kosárba szedték össze. Most is nagyon fontos ez a szimbolikus kérdés. Vajon imáink megtartó erejével tudunk-e adni lelki kenyeret: vigasztalást, bátorítást, erőt a szenvedést elviselő társainknak, az elnyomott nőknek?

Fontos, hogy tudják, érezzék, nincsenek egyedül, nemcsak imánap alkalmával gondolunk rájuk féltő szeretettel, de az év minden napján az otthoni áhitatok és az istentiszteletek alkalmával is.

Az imadélután szeretetvendégséggel végződött. Mintha most különleges hangsúlyt, jelentőséget kapott volna szép záró énekünk: „Ó, terjeszd ki, Jézusom, oltalmazó szárnyad...” (EÉ 120)

Gyay Frigyesné

Az országos iroda munkatársainak látogatása Győrben

A Magyarországi Evangélikus Egyház budapesti országos irodájának munkatársai április 8-án látogatást tettek Győrben. A mintegy negyven munkatárs az egyházkerületi székház megtekintése után látogatást tett a győri gyülekezet intézményeiben, templomaiban, valamint a közelmúltban felújított zsinagógában. Ebéd után városlátogatással ért véget a Budapesten szolgáló munkatársak győri látogatása.

Göllner Pál (gyülekezeti tag, Budapest-Zugló)

Életek és énekek Tüzed, Uram Jézus, ...

Ez az ének nem szerepel evangélikus énekeskönyvünkben. Mégis sokan ismerik. Szövegét érdemes végigolvasni:

Tüzed, Uram Jézus, szítsd a szívemben,
Lángja lobogjon elevenebben!
Amint vagyok és mind, ami az enyém,
Tartsd a kezedben, igazi helyén!
Refr.: Életem kútja, örök örömem,
Fény a sötétben csak te vagy nekem.
Hallod imám, és bármi fenyeget,
Nem hagy el engem, tart a te kezed.

Szorogtat a sátán, de te velem vagy,
Hű szabadítóm, aki el nem hagy.
Ennek a világnak fekete egén
Lényed a csillag, sugarad a fény.
Refr.: ...

Jön az örök nap már, közeledik jó,
Mennyei honba hazavinni jó.
Röpke pillanat, míg tart a keserű,
Jézus elém jön, örök a derű.
Refr.: ...

Az ének szövegírója **Berta Schmidt-Eller** (Düsseldorf-Eller, 1899 – Aachen, 1987), a német keresztény irodalom egyik ismert szerzője. Születési neve Berta Schmidt. Mivel vezetékneve nagyon gyakori név, első könyveinek kiadója javasolta, hogy családnevéhez csatoljon egy településnevet. Így egészült ki neve szülővárosa településrésznévvel. Nálunk a legismertebb könyve a *Hannelore, mi lesz belőled?* c. műve.

Édesanyját korán elveszítette. Mostohája szigorú vallásossága is beárnyékolta gyermekkorát. Életvidám édesapja Lipcsében az egyik szabadegyházi gyülekezet vezetője, továbbá egyházi énekeskönyv társkiadója volt. Az író 1925-ben férjhez ment, de megtartotta írói nevét. A nemzeti szocializmus idején nem nyomtatták ki keresztény tartalmú könyveit. Férje 1943-ban egy légitámadás során meghalt. Egyetlen fia 1945-ben hadifogságba került. Ő maga orvosi asszisztensként, majd üzemi gondozónőként kereste kenyerét ebben az időben. A háború után keresztény kiadók adták ki elbeszéléseit és gyermekkönyveit. Építő szépirodalmi művek, gyermek- és ifjúsági könyvek, énekeszövegek, valamint hangjáték-feldolgozások származnak tőle.

Jóllehet már kora gyermekkorától fogva Isten igéjére figyelhetett, mégis sok belső szükséglet és vívódást élt át nehéz életútján. Az a tűz azonban, amelyet Isten gyújtott a szívében, nem lobbant el sohasem.

Már fiatal éveiben elkezdte versben leírni, amit belsőleg átélt, vagy amik különösen megérintették az ígértésekben, bibliaórákon. Ezek azonban többnyire mappájában maradtak. Csak ritkán olvasott fel belőlük valamit családi ünnepeken. A **Zünde an dein Feuer** (magyarul: Tüzed, Uram Jézus) kezdetű énekét közel 60 évesen írhatta, bizonyosságot téve jól ismert és szeretett Megváltójáról.

Az ének nemcsak azért ismert, mert dallama Izrael állam himnusa, hanem egy missziói közösség széles körben terjesztette el hanglemezen. A hamburgi cigányok pedig, akik az 1962. évi szökőár idején hitre jutottak, kifejező módon, saját hangszereiken adták elő az éneket, mely szintén sokakhoz eljutott hanghordozón. Magyar változata is van! A bűneikből megszabadult cigányok és szeretteik azóta az „Oltalom” nevű gyülekezetben rendszeresen hallgatják Isten igéjét és magasztalják Megváltójukat.

Figyeljünk az ének tartalmára! Tüzet gyújtott az Úr a szívében; a Szabadító megőrzi őt a Sátán szorongatásaiban; boldogan készül Urához. – Ilyen az új életű ember útja. Örvendező élet, mely célba ér.

Az éneket magyar nyelvre Sréter Ferenc (1894–1988) egykori evangélikus lelkész fordította. Az éneket felvették sok hazai énekeskönyvbe. Egyes kiadásokban pontatlanul közlik a fordítót: „ford. F.S.” vagy „F.S. Ellert”.

Gyermekoldal

Kedves Gyerekek!

Köszönjük márciusi rejtvényünkre beküldött helyes megfejtéseiteket. A helyes válasz ÉZSAIÁS próféta neve volt. Külön köszönet illeti azokat, akik a feladat második felét is megoldották. Érdekes volt látni, olvasni azt a sok színes rajzot, beszámolót, amelyekben azt fejezték ki, hogy gyerekként hogyan tudtok az ige szavainak eleget tenni az életetekben!

A pontszámok állása a második forduló után a következő:

Asbóth Lídia, Sopron (40)

Balás Dóra Katalin, Budapest (40)

Beledi hittanosok (40)

Fasori Evangélikus Gimnázium 6. o. hittanosai,
Budapest (40)

Nagy Bálint, Hegyeshalom (40)

Nagy Réka, Hegyeshalom (40)

Tapolcai Márton, Sopronnémeti (40)

Tapolcai Tamás, Sopronnémeti (40)

Tóth László, Lébény (40)

Sebestyén Ádám, Sopron (30)

Kmety György Ev. Ált. Iskola 4. o. tanulói, Marcaltó (20)

Kovács Anna, Csikvánd (20)

Kmety György Ev. Ált. Iskola 2. o. tanulói, Marcaltó (10)

Bizonyára mindannyian vettetek már részt nagy, ünnepi vacsorán. Az viszont már csak kevés embernek adatik meg, hogy egy királyi lakomára kapjon meghívást. A következő mese szereplőjével ez történt.

Élt a király palotája mellett egy koldus, aki egyik nap meglátott egy hirdetést a vár kapuja mellett: „A király nagy vacsorát rendez. Mindenki részt vehet az ünnepségen, aki királyi ruhába öltözik.” A koldus végignézett rongyain, és lemondóan sóhajtott fel. De aztán támadt egy merész gondolata. Visszament a palotához, és megszólította a kapuórt:

– Kérem, uram, szeretnék a királlyal beszélni! – Az őr be is engedte a koldust.

– Látni óhajtottál? – kérdezte az uralkodó.

– Igen, felség. Szeretnék részt venni a vacsorán, de nincsen szép ruhám, amit felvehetnék. Kérem, felség, adja nekem egy régi öltözetet, hogy én is jelen lehessen az ünnepségen!

– Bölcs dolog volt tőled, hogy hozzám fordultál – mosolygott a király. Odszólította az ifjú herceget, aki elvezette a szegény embert a szobájába, és ünneplőbe öltöztette.

– Most már alkalmas vagy arra, hogy részt vegyél a királyi vacsorán holnap este – mondta a királyfi. De még ennél is fontosabb, hogy sosem lesz szükséged más öltözékre. Ez a ruha sosem megy tönkre.

A koldus visszanezett koszos rongyaira, amik ott heverték a padlón. Mi van, ha a királyfi téved, és újra szüksége lesz rájuk? Gyorsan összeszedte, és magával vitte őket még a vacsorára is. Az ünnepség pompásabb volt, mint képzelte, de mégsem tudta úgy élvezni, ahogy kellett volna.

A királyfinak igaza lett: a fenséges ruha tényleg elnyűhetetlen volt, az öreg koldus mégis egyre jobban kötődött régi rongyaihoz. Ahogy telt az idő, az emberek már nem a királyi öltözeteket vették észre, amit viselt. Csak a mocskos rongyokból álló batyut látták, amihez annyira ragaszkodott.

Egy nap, amikor már haldoklott, a király meglátogatta. A koldus látta a szomorúságot az uralkodó szemében, amikor az úgy mellett heverő kupacra nézett. Ekkor döbbsent rá arra, hogy rongyai megfosztották attól, hogy igazi királyként járjon

egész életében. Keserves sírásra fakadt ostobasága miatt. A király pedig vele sírt.

Mi mindannyian meghívást kaptunk a királyi asztalhoz, Isten asztalához. Ahhoz, hogy vele és nála lakomázzunk, csak annyit kell tennünk, hogy elhajítjuk régi rongyainkat, és felöltjük a hit „új ruháját”, amelyet Isten Fia, Jézus Krisztus ad nekünk. Az a Jézus, aki vérét és életét adta értünk a kereszten.

Húsvét közeledtével, megváltásunk ünnepére készülve Krisztusba vetett hittel szabaduljunk meg mi is régi rongyainktól, bűneinktől! Koldusként érkezünk asztalához, de mennyei Atyánk szeretetével gazdaggá tesz bennünket.

A rejtvény feladatai az utolsó vacsora történetéhez kapcsolódnak.

1. feladat: A kép az utolsó vacsorát ábrázolja, de ketten hiányoznak róla, ketten pedig tévedésből kerültek rá. Ki ez a négy személy?

2. feladat: Húzzátok ki a táblázatból a megtalált négy személy nevének szótagjait! A megmaradt szórészekből állítsatok össze egy kifejezést!

DÁS	VI	RA	MÁS
JÓ	VA	JÚ	ÚR
LÉ	TA	CSO	ZSEF

3. feladat: Fogalmazzátok meg röviden e kifejezés jelentését!

A helyes megfejtést beküldők pontokat gyűjtenek, és félfévente kapnak komolyabb és értékesebb jutalmat júniusban, illetve decemberben. Erre egyrészt azért van szükség, mert egyre többen külditek be megfejtéseiteket, és ezáltal a kitartást és a rendszeres részvételt is honorálni tudjuk. Másrészt, mivel gyűlekezesi hittanoscsoport is küld be megfejtéseket, őket nem egyénileg, hanem csoportosan szeretnénk megjutalmazni. A jutalom értéke a fél év alatt gyűjtött pontok számától függ.

Beküldési határidő: 2011. május 4.

Cím: Dunántúli Harangszó Szerkesztősége

9001 Győr Pf.: 1639

Várjuk megfejtéseiteket, jó fejtörést kívánva!

Kata néni

DUNÁNTÚLI HARANGSZÓ

Nyereményszelvény 2011. április

Név, életkor:.....

Lakcím:.....

A megfejtést külön lapra írjátok le!

Lázárné Tóth Szilvia (hatodéves teológus, Pilis/Celldömök)

„Jézus Krisztus tegnap, ma és mindörökké ugyanaz.” (Zsid 13, 8)

A nagyhét küszöbén állva mindig eszembe jut, hogy éveken át szerepelhettem a celldömölki evangélikus ifjúság passiójátékában. Már hónapokkal korábban kiosztottuk a szerepeket, tanultuk a szöveget, gyakoroltuk a jeleneteket. Ahogyan közeledett a nagyhét, egyre nőtt bennünk a feszültség: vajon sikertülni fog valamit megéreztetni az emberekkel abból, amit Jézus Krisztus értünk elszenvedett a Golgota keresztjén?

Még most is fel tudom idézni azokat az találkozásokat. Játszottam béna embert, akit Jézus testileg-lelkileg meggyógyított. Játszottam bűnös aszszonyt, akinek Jézus megbocsátott és új életet adott. Voltam boldogan hozsannázó, de „feszítsd meg”-et kiáltó is. Eljátszottam Jézus anyjának szerepét, és a szenvedő Krisztus még a kereszten, szenvedései közepette is törődött velem. Voltam tanítvány, aki elszaladt a Jézust elhurcoló katonák elöl, és voltam tanítvány, aki tudtán kívül Jézussal vándorolt az Emmausba vezető úton. Valahogyan minden szerepben megláttam saját magamat. Mert a passió rólunk is szól, a mi életünkről is.

Nagyhéten itt az idő, hogy szembenézzünk önmagunkkal! Mennyi áldást kapunk, de ugyanakkor mennyi átkot szórunk. Hol dicsérik, hol hiába veszszük szánkra Isten nevét. Meglátjuk más szemében a szálkát, a sajátunkban pedig nem vesszük észre a gerendát.

Elfogadjuk a bűnbocsánatot, de nem gyakoroljuk azt. Elfogadjuk a kenyeret, de nem osztjuk meg azt. Sokszor lelkesedünk, aztán meg hűtlenek leszünk. Szaladunk Jézushoz, aztán meg elfordulunk tőle. Sírunk szenvedései láttán, mégis verjük a szögeket. De míg mi ingadozunk, ő végig ugyanaz marad.

Nagyhéten itt az idő, hogy szembenézzünk Urunkkal! Benne az Isten emberré lett, a mennyei trónt elhagyva egy istállóban született. Tanított, bízott, erősített, s hányszor maradt meg nem értett. Gyógyított, feltámasztott, kenyeret adott, s a sokaság elfordulásával, a vezetőség gyűlölettel válaszolt. Szelíd volt és alázatos szívű, de mint a legnagyobb gonosztevő, kereszthalált szenvedett. Mindenkiért élt, mindenkiért szolgált, de a legmélyebb magányban halt meg. Az emberért jött, az ember ölte meg. Értünk jött, értünk, helyettünk, miattunk halt meg. De harmadnapon feltámadt, dicsőségben és a legnagyobb szabadságban: a halál sem tarthatta őt rabságban!

És Jézus végig ugyanaz marad: a Krisztus, aki mindent értünk tesz. Az életünkért, hogy legyen értelemmel teli itt a földön és teljes a mennyben. A békességünkért, ami nélküle csak pillanatokig tartana. A szabadságunkért, hogy megmentsen a halál és a bűneink fogságából. A reménységünkért, amely nélkül nincs igazi, boldog élet. Jézus minden szava, minden mozdulata erről

szól: meg akar menteni bennünket! Ha kell, feloldja kétségeinket; ha kell, megerősít; ha kell, szavával rádöbbsent bűneinkre; ha kell, kigyógyít vakságunkból, és felráz bénaságunkból; ha kell, vigasztal; ha kell, velünk szenved. Mindent értünk tesz, hogy el ne vesszünk. A golgotai kereszt ennek a legszentebb és legnemesebb törekvésnek a visszavonhatatlan bizonyítéka. Annak a jele, hogy Isten szeretete a végsőkig ment: helyettünk Jézus kapta bűneink büntetését!

Egyetlen lehetőség marad számunkra: fejünket, térdünket meghajtani, leborulni e döbbenetes szeretet, meghökkenítő kegyelem láttán: Jézus Krisztus keresztye alatt – dúdolván halunk:

Szelíd szemed, Úr Jézus, / Jól látja minden vétkeimet; / Személyemet ne vesse meg / Szelíd szemed, Úr Jézus!

Szelíd szemed, Úr Jézus, / Tekintsen rám, ha roskadok; / Adjon békét, bocsánatot / Szelíd szemed, Úr Jézus!

Szelíd szemed, Úr Jézus, / Tudom, hogy vádat is emel; / Vétkeztem én, ítéljen el / Szelíd szemed, Úr Jézus!

Szelíd szemed, Úr Jézus, / Elítél bár, lásd, én megint / Csak várom, hogy majd rám tekint / Szelíd szemed, Úr Jézus! (EÉ 385)

Feladó: DUNÁNTÚLI HARANGSZÓ

Szerkesztősége

Győr

Pf.: 1639

9 0 0 1

NYOMTATVÁNY